

STUDIEORDNING
PSYKOPATOLOGI - RELATIONELT ARBEJDE MED
DIAGNOSER

2026

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
HVAD ER PSYKOPATOLOGI I RELATIONEL KONTEKST?	3
GESTALTORIENTERET PSYKOPATOLOGI	4
TEORETISK FUNDAMENT	4
CENTRALE PRINCIPPER I GESTALTORIENTERET PSYKOPATOLOGI	4
UDDANNELSENS FORMÅL	5
UDDANNELSENS LÆRINGSMÅL	5
UDDANNELSENS LÆRINGSFORM	6
UNDERVISNINGSMETODER	6
TIDSFORBRUG OG UNDERVISNINGSTIDSPUNKTER	7
UDDANNELSENS STRUKTUR	7
UNDERVISERE	7
UDDANNELSENS ELEMENTER	8
STORGRUPPE	8
SUPERVISION PÅ UDDANNELSEN	8
CASE-ARBEJDE	8
DOKUMENTATION AF REFLEKSIV PRAKSIS	8
STUDIE- OG TRÆNINGSGRUPPER	8
PSYKOPATOLOGI-UDDANNELSENS STRUKTUR OG INDHOLD	8
MODULBESKRIVELSER	9
PENSUM	10
AFSLUTTENDE OPGAVE	10
UDDANNELSESBEVIS	10
STUDERENDE	10
OPTAGELSESKRITERIER	10
ANSØGNING	10
PERSONLIGE VURDERINGSKRITERIER	11
STUDIEMILJØ	11
DEN STUDERENDES ANSVAR OG FORPLIGTELSE	11
OMKOSTNINGER I FORBINDELSE MED UDDANNELSEN	11
ETISKE RETNINGSLINJER	11

INDLEDNING

Vores værdigrundlag er humanistisk eksistentielt og vores metode til arbejdet med psykopatologi er relationel og fænomenologisk.

Vores teoretiske grundlag bygger på gestaltpsykologi, feltteori og relationel psykologi, hvor vi arbejder med helheder, sammenhænge og processer.

Metoden bygger på den fænomenologiske tilgang, hvor vi undersøger det der viser sig i nuet uden forudfattede meninger om diagnosen.

Vores tilgang til psykopatologi er en integreret metode hvor opmærksomheden er på det relationelle og umiddelbare. Vi trækker på anerkendte teorier og metoder som fænomenologi, procesorienteret arbejde, eksistentialisme og relationel psykologi.

Du kan læse mere om vores metode her.

At uddanne sig inden for psykopatologi er ikke kun et teoretisk studie. Det er en personlig, relationel og professionel udviklingsproces. Du skal studere, træne og udfordre dig selv.

At arbejde med psykopatologi er et personligt udviklings- og procesarbejde hvor integrationen af ny viden, adfærd og praksis er grundlaget for at kunne arbejde relationelt med diagnoser.

På vores uddannelse tager vi hånd om dig og sørger for et trygt studiemiljø hvor dine medstuderende og vores undervisere støtter dig gennem hele studiet.

Uddannelsen er tilrettelagt så du kan tage den med fuldtidsbeskæftigelse.

Med efteruddannelsen i psykopatologi skal du være opmærksom på:

- at uddannelsen indebærer, at du løbende gennem hele forløbet arbejder med dig selv og din egen personlige udvikling
- at uddannelsen kræver motivation og engagement og foregår både individuelt og i gruppesammenhæng og altid i samspil med andre medstuderende
- at efteruddannelsen funderes på din solide erfaring som terapeut og din konkrete arbejds erfaring med klienter
- at der er diversitet blandt de studerende på uddannelsen, da de har forskellige terapeutiske baggrunde hvilket øger læringen

HVAD ER PSYKOPATOLOGI I RELATIONEL KONTEKST?

Psykopatologi handler traditionelt om forståelsen af psykiske lidelser, deres årsager, udvikling og manifestationer. I vores relationelle tilgang ser vi psykopatologi som måder at være i kontakt på - som relationelle fænomener frem for isolerede tilstande i individet.

Der er mange definitioner af psykopatologi indenfor forskellige discipliner og teoretiske retninger. Den biomedicinske model fokuserer på symptomer og diagnoser, mens den relationelle model ser på kontaktmønstre og relationelle dynamikker.

Vi arbejder ud fra forståelsen af at diagnoser er oplysninger om personens måde at organisere sin oplevelse og kontakt på. Diagnosen fortæller os ikke hvem personen er, men hvordan personen har lært at overleve. Det relationelle arbejde handler om at opdage nye måder at være i verden på.

I det relationelle perspektiv forstår vi psykopatologi som:

- Kreative tilpasninger til vanskelige livsomstændigheder
- Kontaktforstyrrelser og relationelle mønstre
- Måder at organisere oplevelse og erfaring på
- Information om personens relationelle historie

GESTALTINSTITUTTET

Dette perspektiv ændrer fundamentalt måden vi møder mennesker med diagnoser på. Vi arbejder ikke med at "behandle" diagnosen, men med at skabe nye relationelle muligheder.

NOTE: Uddannelsen omhandler ikke behandling af psykotiske lidelser som skizofreni, bipolare lidelser eller andre svære psykiatriske tilstande der kræver specialiseret psykiatrisk behandling.

GESTALTORIENTERET PSYKOPATOLOGI

Den gestaltorienterede tilgang til psykopatologi repræsenterer et paradigmeskift fra den traditionelle medicinske model til en fænomenologisk og relationel forståelse af psykisk lidelse.

Teoretisk fundament

Vores tilgang bygger på arbejdet fra centrale teoretikere inden for gestaltorienteret psykopatologi:

Gianni Francesetti har gennem sit omfattende arbejde med psykopatologi udviklet en fænomenologisk forståelse af psykiske lidelser som felt-fænomener. Hans arbejde viser hvordan psykopatologi opstår i relationen mellem person og kontekst, ikke som isolerede tilstande i individet.

Margherita Spagnuolo Lobb har med sin udviklingspolyfoni-model bidraget til forståelsen af hvordan psykopatologi kan forstås som afbrydelser i den naturlige udvikling af kontakt og selvregulering. Hendes arbejde med æstetisk relational knowing giver os redskaber til at arbejde med den kropslige og sansemæssige dimension

Giovanni Salonia har udviklet teorien om selv-i-relation og hvordan psykopatologi kan forstås som forstyrrelser i evnen til at være i kontakt. Hans arbejde med GTK (Gestalt Therapy of Contact) model giver konkrete redskaber til at forstå forskellige diagnosegrupper.

Jan Roubal har bidraget væsentligt til integrationen af nyere forskning med gestaltterapi og udviklet forståelsen af hvordan forskellige diagnosegrupper kan mødes relationelt. Hans arbejde med støtte og frustration i terapien er centralt.

Michela Gecele har gennem sit arbejde med angstlidelser og depression vist hvordan disse tilstande kan forstås og behandles gennem en gestaltorienteret linse med fokus på kontaktprocesser og feltdynamikker.

Centrale principper i gestaltorienteret psykopatologi

Psykopatologi som felt-fænomen Følger Francesettis arbejde forstås vi psykiske lidelser som noget der opstår i feltet mellem person og omverden, ikke som noget der er "inde i" personen. Symptomer er udtryk for feltets organisering.

Kontaktforstyrrelser som kerne Salonia og Spagnuolo Lobb viser hvordan forskellige diagnoser kan forstås som specifikke måder kontakten bliver forstyrret eller afbrudt på. Hver diagnose har sit særlige kontaktmønster.

Æstetisk og kropslig dimension Spagnuolo Lobbs fokus på den æstetiske dimension betyder at vi arbejder med hvordan psykopatologi manifesterer sig i bevægelse, rytme, og kropslig tilstedeværelse.

Udviklingsperspektivet Psykopatologi forstås som afbrydelser i den naturlige udvikling - som kreative tilpasninger der engang var nødvendige men nu er blevet begrænsende.

GESTALT INSTITUTTET

Now-for-next perspektivet Roubals bidrag om at arbejde med nuet med henblik på næste øjeblik - at skabe små forandringer der åbner for nye muligheder.

UDDANNELSENS FORMÅL

Det er vores mål at uddanne terapeuter der kan arbejde trygt og kompetent med klienter med forskellige diagnoser gennem en relationel tilgang.

Vores overordnede mål for uddannelsen er:

- At give terapeuter teoretisk og metodisk sikkerhed i arbejdet med psykopatologi
- At udvikle relationelle kompetencer i mødet med forskellige diagnoser
- At lære at bruge egne reaktioner som klinisk information
- At skabe et trygt læringsmiljø for personlig og professionel udvikling
- At fremme en etisk og respektfuld tilgang til mennesker med diagnoser
- At integrere diagnostisk viden med relationel praksis
- At udvide terapeutens klientgrundlag gennem øget kompetence
- At forebygge udbrændthed gennem øget forståelse og metodesikkerhed

UDDANNELSENS LÆRINGSMÅL

Psykopatologi-uddannelsens mål er at de studerende tilegner sig følgende kompetencer:

Viden

Efter endt uddannelse har den studerende opnået viden om og forståelse for:

- Gestaltorienteret psykopatologi-teori (Francesetti, Spagnuolo Lobb, Salonia, Roubal, Gecele)
- Psykopatologi som felt-fænomener og relationelle mønstre
- Forskellige diagnosers manifestationer i den terapeutiske relation
- Kontaktforstyrrelser og deres rolle i psykiske lidelser
- Forskellen mellem medicinsk/symptombaseret og fænomenologisk/relationel forståelse
- Trauma og tilknytnings betydning for udvikling af psykopatologi
- Den æstetiske og kropslige dimension i psykiske lidelser
- Neurobiologiske aspekter og deres samspil med relationelle processer
- Diagnostiske systemer (ICD/DSM) og deres anvendelse i relationel kontekst
- Parallelprocesser og overføringsdynamikker ved forskellige diagnoser
- Ethiske aspekter ved arbejdet med diagnoser og sårbare klienter

Færdigheder

Efter endt uddannelse kan den studerende:

- Identificere og arbejde med feltfænomener i terapirummet
- Anvende kontaktcyklussen til at forstå forskellige diagnosers dynamikker
- Bruge egne kropslige reaktioner og modoverføring som klinisk information
- Dosere kontakt, afstand og støtte tilpasset klientens diagnose
- Arbejde med now-for-next perspektivet i interventioner
- Identificere og arbejde med kontaktforstyrrelser
- Tilpasse tempo, rytme og intensitet til klientens kontaktmønster
- Håndtere intense følelsesmæssige reaktioner og projektioner

GESTALTINSTITUTTET

- Skabe sikkerhed og stabilitet i ustabile relationelle felter
- Differentiere mellem egne reaktioner og feltfænomener
- Anvende æstetisk relational knowing i praksis
- Samarbejde med andre faggrupper omkring behandling

Kompetencer

Den studerende kan selvstændigt:

- Varetage terapeutisk arbejde med forskellige diagnosegrupper fra et gestaltorienteret perspektiv
- Navigere i komplekse relationelle felter med multiple diagnoser
- Bevare terapeutisk position og integritet i udfordrende situationer
- Integre gestaltorienteret psykopatologi-forståelse i egen praksis
- Vurdere hvornår relationelt arbejde er tilstrækkeligt og hvornår der skal henvises
- Arbejde etisk og respektfuldt med sårbare klienter
- Tilpasse interventioner baseret på feltets aktuelle organisering
- Reflektere kritisk over diagnostiske kategoriers værdi og begrænsninger
- Bidrage til tværfagligt samarbejde med egen faglighed
- Fortsætte faglig udvikling gennem supervision og efteruddannelse
- Anvende teoretisk viden fleksibelt i mødet med den unikke klient

UDDANNELSENS LÆRINGSFORM

Det er vores mål at støtte de studerende i at udvikle deres evner og kompetencer i arbejdet med psykopatologi, at omsætte teori til praksis og at træne relationelt arbejde med diagnoser.

Vi arbejder med en relationel og fænomenologisk metode som integreres med den enkeltes terapeutiske stil og har fokus på at facilitere et støttende og lærende fællesskab.

Som studerende møder du forskellige arbejdsmetoder gennem uddannelsen.

I al vores undervisning og træning arbejder vi fænomenologisk og procesorienteret og har fokus på både den individuelle, gruppen og på relationen mellem mennesker.

Målet med denne metode er at:

- støtte læringen og integrationen af den studerendes faglighed og personlighed med de processer der opstår på studiet
- arbejde fænomenologisk, oplevelsesorienteret og eksperimenterende
- sikre at de processer der opstår bliver koblet til teori og metode
- vægte integrationen af teori, oplevelse og proces højt
- Vi har respekt for vores studerendes faglige og menneskelige baggrund og erfaring som hver især kommer med.

UNDERVISNINGSMETODER

Undervisningsformen spænder vidt fra teoretiske oplæg til praktiske øvelser og supervision:

- Der demonstreres terapeutiske interventioner med forskellige diagnosegrupper
- Der superviseres på de studerendes cases
- Der trænes gennem rollespil og øvelser
- De studerende arbejder med egne reaktioner og modoverføring
- Der gives både individuel og gruppesupervision

TIDSFORBRUG OG UNDERVISNINGSTIDSPUNKTER

Uddannelsens struktur

Uddannelsen består af 6 moduler á 2 dage og afholdes som eksternat over 11 måneder.

Modultidspunkter:

Modul 1-5: tirsdag kl. 09.00 - 17.00, onsdag kl. 09.00 - 17.00

Modul 6 (eksamen): onsdag kl. 09.00 - 17.00, torsdag kl. 09.00 - 17.00

Samlet timefordeling - 108 timer

Undervisning på modulerne (96 timer):

84 timer teori og metode - teoretiske oplæg, øvelser og demonstration

12 timer supervision - integreret supervision på alle moduler

Træning og praksis:

12 timer studiegruppe - træning mellem modulerne, selvorganiseret

Krav til praksis

Arbejde med cases fra egen praksis

Dokumentation gennem procesnoter

Cases til supervision på hvert modul

UNDERVISERE

Ansvarlig underviser

Den ansvarlige underviser skal som minimum have:

- En psykoterapeutuddannelse eller tilsvarende der lever op til DPFO's krav
- Minimum 5 års kontinuerlig erfaring med psykopatologi i praksis
- Erfaring med undervisning i psykopatologi
- Medlemskab af Dansk Psykoterapeutforening eller tilsvarende faglig organisation

Øvrige undervisere

Undervisere der varetager praksistræning skal som minimum have:

- En psykoterapeutuddannelse eller relevant sundhedsfaglig uddannelse
- Minimum 3 års erfaring med psykopatologi i klinisk praksis
- Dokumenteret erfaring med de diagnosegrupper de underviser i

Gæsteundervisere

Undervisere med specialviden inden for specifikke diagnoseområder inviteres til at bidrage med deres ekspertise.

Formidlingskompetence

Alle undervisere skal kunne dokumentere tilfredsstillende formidlingsmæssig kompetence.

UDDANNELSENS ELEMENTER

Storgruppe

Formålet med storgruppen er at skabe et læringsmiljø og et rum til færdighedstræning og selvrefleksion.

Undervisningsformen spænder vidt med det formål at opleve, identificere og udvikle opmærksomhed på relationelle dynamikker ved forskellige diagnoser.

Alle moduler indeholder demonstration af terapeutisk arbejde efterfulgt af gruppediskussion.

De studerende superviseres i storgruppen med direkte feedback fra underviser/supervisor og medstuderende.

Vi lægger meget vægt på at give de studerende de teoretiske forudsætninger for at kunne arbejde professionelt med psykopatologi. De teoretiske oplæg er altid knyttet til både modulets tema og praktiske øvelser.

Supervision på uddannelsen

På Gestaltinstituttet får de studerende supervision af deres arbejde med psykopatologi under uddannelsen.

Supervisor har ansvaret for at den studerende lærer at omsætte sin teoretiske viden om psykopatologi til relationel praksis.

Case-arbejde

Den studerende arbejder med cases fra egen praksis gennem hele uddannelsen.

Den studerende skal:

- Præsentere cases på hvert modul
- Reflektere over relationelle dynamikker
- Modtage feedback fra gruppe og underviser

Dokumentation af reflektiv praksis

Den studerende skal dokumentere sit arbejde gennem systematiske procesnoter, der skal indeholde:

- Beskrivelse af klientens diagnose og præsentation
- Terapeutiske interventioner og klientens respons
- Egne reaktioner og modoverføring
- Refleksioner over den relationelle dynamik
- Læringspunkter og overvejelser

Studie- og træningsgrupper

Studie- og træningsgruppen er et støttende lærings-laboratorium for de studerende.

I studiegruppen kan de studerende:

- Træne terapeutiske interventioner
- Diskutere teoretisk stof
- Dele erfaringer fra praksis
- Støtte hinandens læring

Studiegrupperne mødes minimum 12 timer fordelt over uddannelsen.

PSYKOPATOLOGI-UDDANNELSENS STRUKTUR OG INDHOLD

Modulbeskrivelser

MODUL 1. RELATIONELT FUNDAMENT

Introduktion til hvordan psykopatologi viser sig i den terapeutiske relation

- Fra symptomfokus til relationel forståelse af psykiske lidelser
- At identificere og arbejde med forskellige stemninger i terapirummet
- Brug af terapeutens intuition og kropslige resonans som klinisk redskab
- Hvordan trauma og skam manifesterer sig som relationelle brud
- Forskellen mellem traditionel symptombaseret diagnostik og relationel vurdering

MODUL 2. RELATIONELT ARBEJDE MED ANGST OG DEPRESSION

- Hvordan angst og depression viser sig i den terapeutiske relation
- At arbejde med angst som både kropslig uro og relationel dynamik
- Depression som tilbagetrækning fra kontakt og nærvær
- At dosere kontakt og afstand i arbejdet med angst
- Hvordan terapeuten kan rumme håbløshed uden selv at miste håbet
- Tilpasning af interventioner til klientens tilstand

MODUL 3. RELATIONELT ARBEJDE MED AFHÆNGIGHED OG TVANG

- Hvordan afhængighed påvirker den terapeutiske relation
- Når afhængigheden står mellem dig og klienten i det relationelle rum
- Skam, hemmeligholdelse og løgne som relationelle udfordringer
- Tvangslidelser og kontrolbehov i behandlingsrummet
- OCD og spiseforstyrrelser som relationelle mønstre
- At skabe fleksibilitet og rum i fastlåste dynamikker
- Terapeutens rolle når ritualer og tvang dominerer

MODUL 4. RELATIONELT ARBEJDE MED ADHD OG AUTISME

- ADHD i den terapeutiske relation - tempo, energi og opmærksomhed
- At arbejde med impulsivitet og hyperaktivitet
- Når koncentrationen konstant skifter fokus
- Autisme som en anderledes måde at være i relation på
- Alternative veje til kontakt og kommunikation
- Særinteresser som indgang til terapeutisk arbejde
- Tilpasning af rammer og struktur uden at miste fleksibilitet

MODUL 5. RELATIONELT ARBEJDE MED PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSER

- Borderline-dynamikker i den terapeutiske relation - intensitet og ustabilitet
- At bevare sin position når relationen svinger mellem idealisering og
- Narcissistiske mønstre og skammens rolle i behandlingen
- Terapeutens oplevelse af at blive gjort betydningsløs eller alt for vigtig
- At fungere som et stabilt holdepunkt når klientens verden fragmenterer
- Håndtering af intense følelsesmæssige reaktioner
- Arbejde med splitting og projektioner i det relationelle felt

NOTE: Vi arbejder med personlighedsforstyrrelser som de viser sig i almindelig praksis, ikke svære psykiatriske tilstande

MODUL 6. INTEGRATION I DIN RELATIONELLE PRAKSIS

- Sammenfatning og integration af kursets perspektiver
- Kombination af relationel forståelse med traditionel diagnostik i praksis

GESTALTINSTITUTTET

- Udvikling af din personlige terapeutiske stil og tilgang
- Ethiske overvejelser i arbejdet med kompleks psykopatologi
- Samarbejde med andre faggrupper og behandlingssystemer
- Hvordan du implementerer den relationelle tilgang i din eksisterende praksis
- Selvpleje og supervision som nødvendige elementer

Pensum

Der udleveres en litteraturliste ved studiestart.

Pensum består af grundbøger og artikler og udgør ca. xx sider. Artiklerne og andet relevant materiale hentes gratis på vores intranet.

Der undervises ikke direkte i pensum, det forventes at den studerende selv læser pensum.

Pensum angiver fagets indholdsmæssige bredde og niveau.

Det er et krav, at den studerende kan læse og forstå engelsk.

Afsluttende opgave

Der er ingen formel eksamen, men uddannelsen afsluttes med en case-fremlæggelse på sidste modul, hvor den studerende demonstrerer sin forståelse og integration af den relationelle tilgang til psykopatologi.

Uddannelsesbevis

Der er 90% mødepligt. Er den studerende fraværende ud over dette vil det påskrives uddannelsesbeviset.

På uddannelsesbeviset vil uddannelsens indhold, timeantal mv. fremgå.

Uddannelsen giver ret til betegnelsen:

Efteruddannelse i Psykopatologi - Relationelt arbejde med diagnoser Gennemført ved Gestaltinstituttet

Postgraduate Training in Psychopathology - Relational Work with Diagnoses Completed at Gestaltinstituttet

STUDERENDE

Optagelseskriterier

På uddannelsen optages terapeuter og behandlere der arbejder med eller ønsker at arbejde med klienter med diagnoser.

Du skal som minimum have:

- En terapeutisk grunduddannelse eller tilsvarende
- Erfaring med klientarbejde
- Motivation for at arbejde relationelt med diagnoser

Ansøgning

Man søger optagelse ved at udfylde og uploade ansøgningen med dokumenter.

Man vil blive kontaktet senest 14 dage efter vi har modtaget ansøgning.

Hvis ansøgeren opfylder vores kriterier for optagelse, vil ansøgeren modtage en uddannelseskontrakt med betalingsplan som underskrives og returneres.

Ved framelding senere end 6 uger før start betales 50% af undervisningsafgiften og ved framelding senere end 3 uger før start betales 100% af undervisningsafgiften.

Den studerende forpligter sig økonomisk for hele uddannelsen.

GESTALTINSTITUTTET

Personlige vurderingskriterier

Vi vurderer ansøgere efter følgende kriterier:

- At ansøgeren har livserfaring, modenhed, selvindsigt og refleksionsevne
- At ansøgeren har evnen og engagementet til at udvikle følgende kvaliteter:
- Åbenhed for at bruge egne reaktioner som arbejdsredskab
- Evnen til at skelne mellem egne og andres følelser
- Vilje til faglig og personlig udvikling
- Evnen til at arbejde med intense følelser
- Respekt for mennesker med diagnoser
- Etisk bevidsthed

Studiemiljø

På Gestaltinstituttet vil de studerende opleve et læringsmiljø og fællesskab der understøtter den enkelte studerendes personlige og professionelle udvikling.

Vi vægter et studiemiljø der giver de studerende mulighed for udveksling af erfaringer, personlig og faglig udvikling, samt mødet med forskellige terapeutiske traditioner.

Uddannelsen er eksternat og afholdes på Gestaltinstituttet i Randers hvor vi råder over velegnede undervisningslokaler og grupperum.

Den studerendes ansvar og forpligtelser

Det forventes at den studerende opfylder kravene til undervisning og deltagelse.

Den studerende:

- skal deltage aktivt på alle moduler
- skal forberede sig gennem læsning af pensum
- skal arbejde med cases fra egen praksis
- skal være åben overfor feedback
- skal engagere sig i gruppens læring
- skal respektere fortrolighed omkring cases
- har ansvaret for egen læring og udvikling

OMKOSTNINGER I FORBINDELSE MED UDDANNELSEN

Der underskrives en uddannelseskontrakt inden studiestart.

Uddannelsesafgiften dækker alle de udgifter, der er forbundet med undervisning og supervision på uddannelsen.

ETISKE RETNINGSLINJER

Gestaltinstituttet er medlem af DPFO og vores undervisere følger internationale standarder for terapeutisk arbejde.

Vi følger etiske retningslinjer for arbejdet med psykopatologi, herunder:

- Respekt for klientens værdighed og integritet
- Fortrolighed og tavshedspligt

GESTALTINSTITUTTET

- Faglig kompetence og ansvarlig henvisning
- Ikke-diskrimination
- Informeret samtykke

Gestaltinstituttet har desuden egne Interne etiske regler og professionel adfærd.